

A helyi demokrácia helyzete Székesfehérváron

Helyi Demokrácia Audit

4. jelentés

**Készült a „Helyi demokrácia erősítése Székesfehérváron” című
Phare program keretében (Phare 2003/004-02-02-0039)**

2006. július

Készítette: Domokos Tamás

Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet
H-8000 Székesfehérvár, Forgó u. 15.
Tel: (22) 502-276, Fax: (22) 379-622
projekt@echosurvey.hu, www.echosurvey.hu

Jelen kutatási beszámoló további felhasználásához lépjen kapcsolatba az Echo Innovációs Műhellyel vagy a Civil Szervezetek Fejér Megyei szövetségével mint programgazdával.

A tanulmány kéziratnak minősül, hivatkozni ennek figyelembevételével a feltüntetett szerzők, annak hiányában a beszámolót jegyző szervezet engedélyével lehet.

A kutatáshoz kapcsolódó adatbázis és módszertani anyagok az Intézetnél történt regisztráció után szintén elérhetők.

Javaslatait, észrevételeit, szakmai megjegyzéseit is szívesen várjuk a következő címen:

Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet

8000 Székesfehérvár, Forgó u. 15.

Tel: +36 (22) 502-276

Fax: +36 (22) 379-622

www.echosurvey.hu

info@echosurvey.hu

Háttér

Az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet Kht. az Echo Innovációs Műhely „Helyi Demokracia Audit” programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokracia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is. A kutatás megbízója az Echo Network tagjaként működő Echo Innovációs Műhely közhasznú egyesület.

1. Az empirikus adatfelvétel módszertana

A lakossági közvélemény-kutatást az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet végezte a panel lakóépületekben élők körében közéleti preferenciáikról és civil attitűdjeikről.

Kutatóintézetünk kérdezőbiztosai Székesfehérváron véletlenszerűen kiválasztott 400 fő 18 év feletti, panel lakásban élő magyar állampolgárral készítettek interjút, személyesen, standard kérdőívek segítségével. A mintába került címeket rétegezett valószínűségi eljárással választottuk ki, biztosítva azt hogy minden panel lakásban élő lakosnak egyforma valószínűsége legyen a mintába való bekerülésre. Az adatfelvételre 2006. augusztus 26. és szeptember 3. között került sor.

A válaszmegtagadásokból és meghíúsulásokból eredő kisebb eléréseket ún. többszemponú matematikai súlyozással korigáltuk. A végleges minta terület, nem és korcsoport szerint pontosan reprezentálja a 18 év feletti, panel lakásban élő fehérvári lakosokat.

A kutatási beszámolóban közölt adatok hibahatára 95 százalékos megbízhatósági szinten és az egyes kérdésekre válaszolók számától függően binomiális (két kategóriás) kérdések esetében +/- 3-5 százalék. Ez azt jelenti, hogy az általunk mért eredmények legfeljebb ennyivel térnek el attól az eredménytől, amit akkor kapnánk, ha minden felnőtt lakost megkérdeznénk. Ugyanez a hibanagyság az egyes referencia csoportokban (pl. nemek szerinti, korcsoportos bontás, iskolai végzettség szerinti bontás, körzet kategória stb.) ennél magasabb.

A kérdőív adatait kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

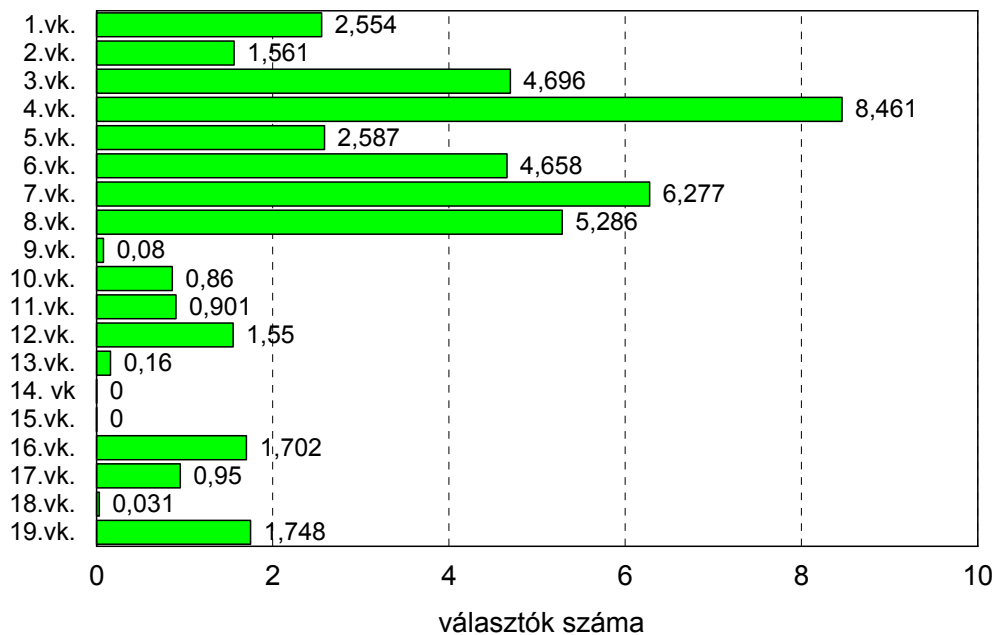
Egyes kérdéseknél azt kértük a válaszolóktól, hogy értékeljenek állításokat, minősítsenek társadalmi cselekedeteket, problémákat, intézményeket, személyeket négy illetve ötfokú skálán. Ezen kérdések esetében a kapott értékeket egy százfokú skálára számoltuk át, ahol a százaz értéket az jelentette volna, ha az adott kérdésre minden válaszoló egyöntetűen a maximális, a nullát pedig az, ha

a minimális pontszámot adja. A határ az ilyen százalékos skálákon az ötven pont. Az ez alatti érték általában negatív véleményt (bizalmatlanságot, elégedetlenséget, ellenszenvet stb.), míg az e feletti érték pozitív véleményt (elégedettséget, bizalmat, rokonszenvet stb.) jelez.

A százalékos skálán bemutatott adatok, értékek összevetéséről tudni kell, hogy csak az öt pont feletti eltérések szignifikánsak statisztikailag. Jobb áttekinthetőség kedvéért több kérdésnél mérleg-indexre átszámítva közöljük a százalékos adatokat. A mérleg-indexen a pozitív végtel a plusz 100-as, a semleges, változatlan érték a 0, és a negatív válaszok pedig a mínusz 100-as értéket kapták.

Az adatfelvétel idején közel 44 ezer felnőtt lakik panel lakásban Székesfehérváron, vagyis a felnőtt népesség több mint fele. A panel lakásokban lakó felnőttek választókerületenkénti számát az alábbi diagram mutatja.

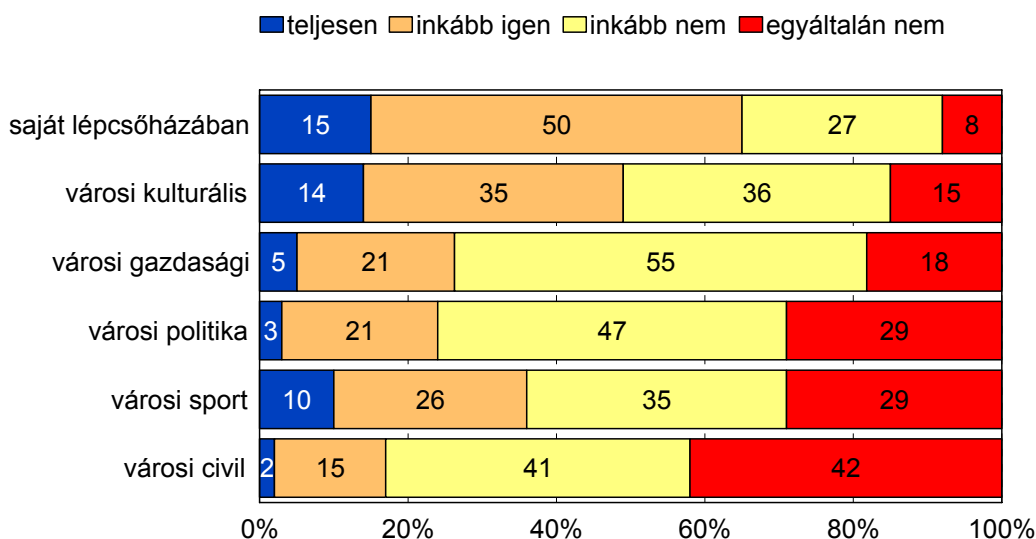
Felnőtt panel lakók száma választókerületenként

2. Általános elégedettség

A panel lakásban élő fehérvári lakosok 3 százalék érdeklődik intenzíven az országos politika eseményei iránt, további 21 százalék közepesen. Ezzel megegyező mértékű érdeklődés kíséri a városi gazdasági eseményeket, a megkérdezettek alig több mint negyede nyilatkozott úgy, hogy nagyon vagy inkább igen érdeklődik az ilyes események iránt. Ennél egy kicsivel többen érdeklődnek a kulturális és a helyi sport események iránt, míg jóval kevesebben a városi civil szektor hírei iránt. Ha az adatokat százalékos skálára számoljuk át, a politikai érdeklődés indexe 33 pont, a gazdasági eseményeké 38, a kulturális eseményeké 49 pont, míg a sport és civil eseményeknél 39 illetve 25 pont az index értéke. Ha az érdeklődés földrajzi területét szűkítjük, érthetően magasabb érdeklődési indexet kapunk, a panel épületben lakók 15 százaléka nagyon, 50 százaléka inkább érdeklődő a saját lépcsőházukban élőkkal történt események iránt, míg e téren közönytörnek 35 százalékuk mondható. Az érdeklődési index e dimenzióban 58 pont, ami már jó eredménynek tekinthető.

Mennyire érdeklik a ... események?

A közéleti, gazdasági, politikai és a civil élet hírei tekintetében nincsenek nemi preferenciák, a kulturális események iránt a nők egy kicsit jobban érdeklődnek, mint a férfiak (+7 pont a különbség), és különösen nagy az eltérés a sport események iránti érdeklődésben (+24 pont) a férfiak javára. Az

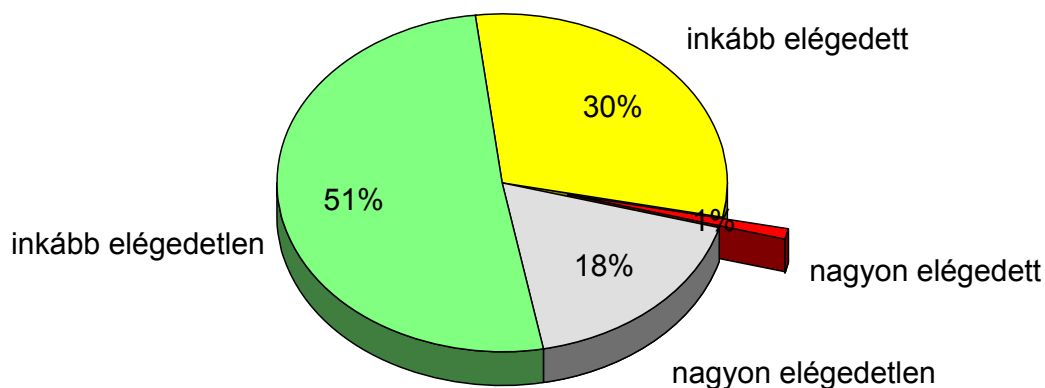
életkor is szegregálja a véleményeket, a fiatalok (30 év alattiak) inkább a sport iránt érdeklődőbbek, és a közélet iránt közönyösebbek, a középkorúak a kulturális események iránt mutatnak az átlagnál nagyobb érdeklődést, míg az idősebbek a helyi politikai ügyek és a lépcsőházi események, hírek iránt fogékonyabbak. Az is jellemző, hogy az iskolai végzettség emelkedésével nő az érdeklődés, míg az érettségivel nem rendelkező válaszadók helyi ügyek iránti érdeklődése százfokú skálán 36-37 pont, a diplomásoké 48-58 pont.

A városlakók érdeklődési indexének alakulása 2002-2006 között

	2002. városi átlag (n=750)	2005. városi átlag (n=500)	2006. Panelben lakók (n=400)
az országos politika eseményei	56	29	-
a város politikai eseményei	57	30	33
a város gazdasági eseményei	57	33	38
a város kulturális eseményei	60	38	49
a város sport eseményei	47	32	39
a városi civil élet hírei	46	27	25

Pontszám százfokú skálán

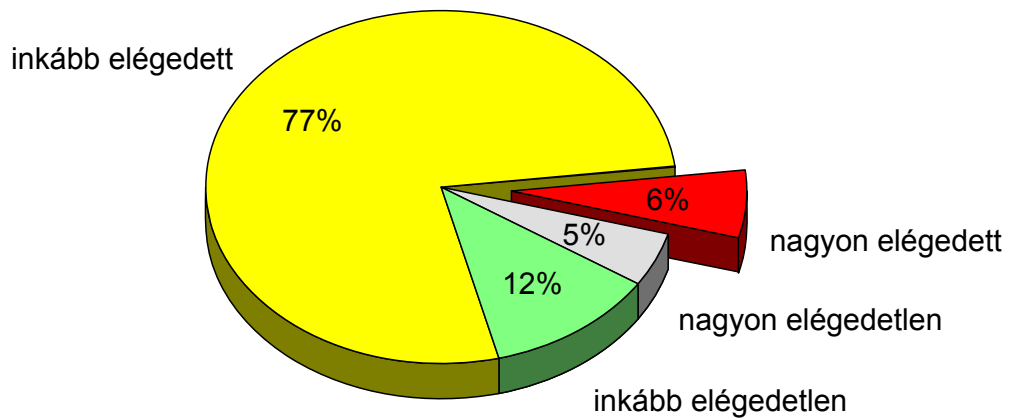
Mennyire elégedett azzal, ahogy az országban mennek a dolgok?

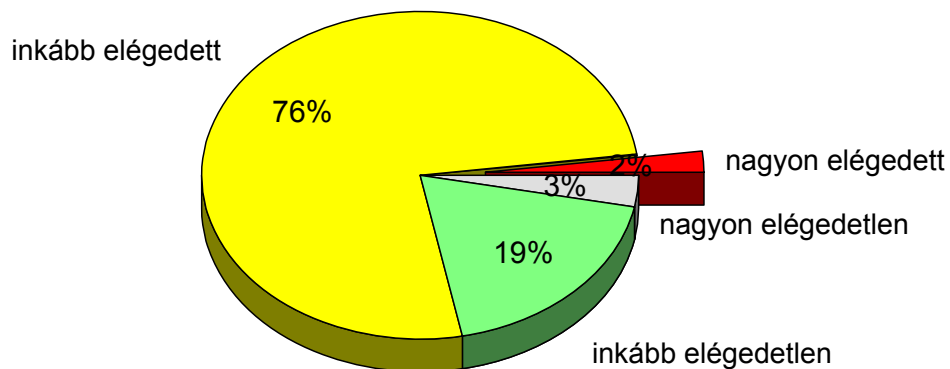
A városi és az országos ügyekkel való elégedettség közötti igen nagy a szakadék, míg a helyi ügyekkel (azzal, ahogy a városban mennek a dolgok) a lakosok 6 százaléka nagyon, további 77 százaléka pedig inkább elégedett, addig az országos ügyekkel csak 31 százalékuk elégedett többé-

kevésbé. Ha még tovább szűkítjük a földrajzi teret és a kérdést a megkérdezett saját lakótelepére (városrészére) vonatkoztatjuk, akkor kiderül, hogy a panel lakásban élő fehérváriak 2 százaléka nagyon, 76 százaléka pedig inkább elégedett azzal, ahogy a lakótelepen mennek a dolgok, s 22 százaléka inkább elégedetlen vele. Mérleg-indexen kifejezve az országos ügyekkel való elégedettség -27 pont, a városra vonatkoztatva +34 pont, a saját városrészre nézve pedig +28 pont az elégedettség mértéke.

Mennyire elégedett azzal, ahogy Székesfehérváron mennek a dolgok?

Mennyire elégedett azzal, ahogy ezen a lakótelepen mennek a dolgok?

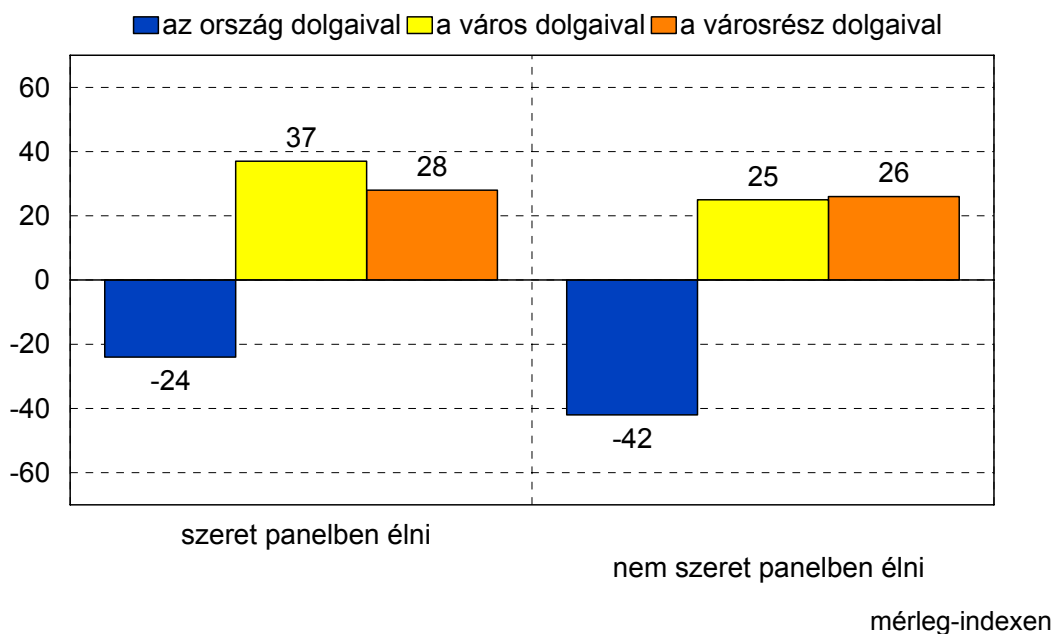

Városrészenként vizsgálva a kapott adatokat kiderült, hogy a legkevésbé a Tóvárosban és Palotavárosban lakók elégedettek, míg a városrész dolgaival a Vizivárosi panelek lakói a legelégedettebbek, -32 pont az index értéke.

Az elégedettség alakulása az egyes társadalmi csoportokban (mérleg-indexen)

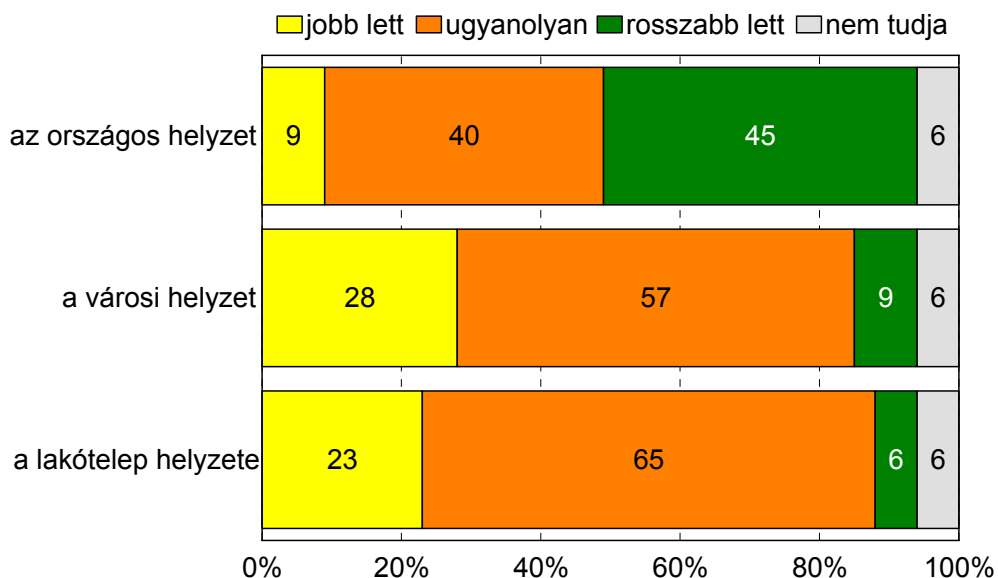
	2002. teljes lakosság			2006. panel lakásban élők		
	az ország dolgaival	a város dolgaival	a városrész dolgaival	az ország dolgaival	a város dolgaival	a városrész dolgaival
Férfiak	-3	+35	+28	-27	+37	+29
Nők	-3	+32	+23	-28	+31	+27
30 év alattiak	-7	+32	+24	-45	+33	+20
30-44 évesek	-7	+30	+28	-27	+37	+29
45-59 évesek	+1	+34	+20	-30	+23	+25
60 év felettek	0	+38	+31	-14	+42	+34
Átlag	-3	+34	+25	-27	+34	+28

Az elégedettség a panel lakással való elégedettség mentén

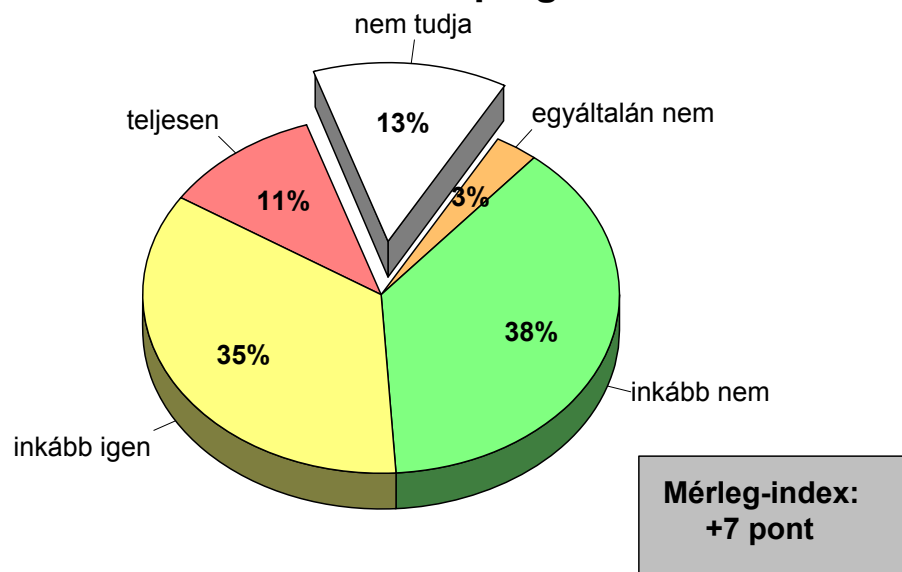
A város illetve a saját lakótelep tekintetében, ha összehasonlítjuk a helyzetet az előző ciklussal a lakosok döntő többsége nem lát érdemi változást, ugyanúgy mennek a dolgok. Azok, akik szerint ebben ciklusban jobban mennek a város ügyei, a mint 28 százalékát teszik ki, míg az ellenkező póluson egytizedük található. A lakótelep tekintetében 23 százalékuk érzékelt pozitív változást és 6 százalék negatív elmozdulást. Az országos helyzetet teljesen máshogy látják az emberek, itt a 2006-os választások óta egyértelműen negatív kritika fogalmazódik meg, a panel lakásban élők 45 százaléka úgy véli, hogy rosszabbul mennek a dolgok, mint az előző ciklusban. A nők és a fiatalok az átlagnál kritikusabbak mind a három dimenzióban.

Ha összehasonítja a helyzetet az előző ciklussal...

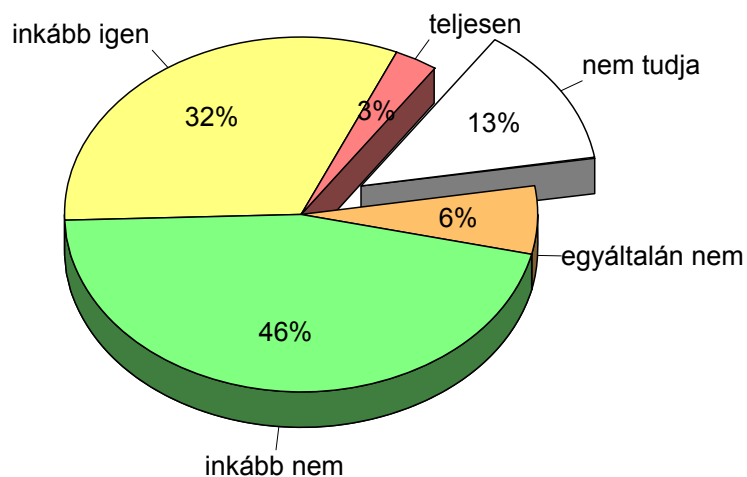

Arról, hogy az önkormányzat mennyire ismeri, hogy mit szeretnének a fehérváron élő lakótelepi emberek igen megoszlanak a vélemények, 11 százalékuk szerint teljesen, további 35 százalékuk szerint inkább ismerik az önkormányzatnál, hogy mit szeretnének az itt élők, ellenben negatív véleményt formált 41 százalékuk, s minden tizedik lakos bizonytalan. A mérleg-index értéke +8 pont. A 30 év alattiak ennél is rosszabb véleménnyel vannak, -6 pont, míg az idősek és a diplomások elégedettebbek (312, +14 pont).

Ön szerint mennyire ismeri az önkormányzat, hogy mit szeretnének az itt élő polgárok?

És a döntésekben mennyire veszik figyelembe az itt élő emberek igényeit?

Ezek után nem meglepő, hogy arra a kérdésre, hogy mennyire veszik figyelembe az önkormányzati döntésekben az itt élő emberek igényeit szintén negatív ítélet született, mindössze 3 százalék mondta, hogy teljesen és további 32 százalék válaszolt inkább igennel, míg a többség nem érzi, hogy az önkormányzati döntésekben figyelembe vennék a lakótelepi emberek igényeit. A többség szerint ez nem változott semmit az utóbbi években, 55 százalékuk szerint az önkormányzat ugyanakkora mértékben igyekszik megismerni a lakótelepeken élő fehérvári emberek véleményét, mint

a korábbi években, 25 százalékuk enyhe javulást érzékel, 20 százalékuk pedig úgy érzi, mostanában kisebb mértékben törekszenek a városházán hogy a panelben élők valós igényeit megismerjék, mint a korábbi években.

Az általános elégedettséget alapvetően meghatározó tényezők között kell számon tartani a kommunális, szociális ellátásokat valamint az épített és természeti környezetet. A kutatás során azt próbáltuk meghatározni, hogy a panel lakásban élő fehérvári lakosok szerint melyek a legfontosabb problématerületek a lakótelepeken. Arra kértük őket, hogy 19 területről, dimenzióról mondják meg, hogy szerintük a panel lakásokból álló lakótelepek, vagyis a saját városrészük a székesfehérvári átlaghoz képest jobb, rosszabb vagy ugyanolyan helyzetben van-e. A kapott válaszok alapján csupán három területen mérhető, hogy a lakosok egy kicsit jobbnak ítélik a lakótelepek helyzetét a városi átlagnál s ez a játszóterek állapota, a parkok, zöld területek állapota valamint a tömegközlekedés (de mivel a többség, csakúgy mint a legtöbb item esetében nem érzékel változást, csak azért mérhető pozitív mérleg-index eredmény, mert a pozitív választ adók aránya meghaladta a negatív választ adókéét).

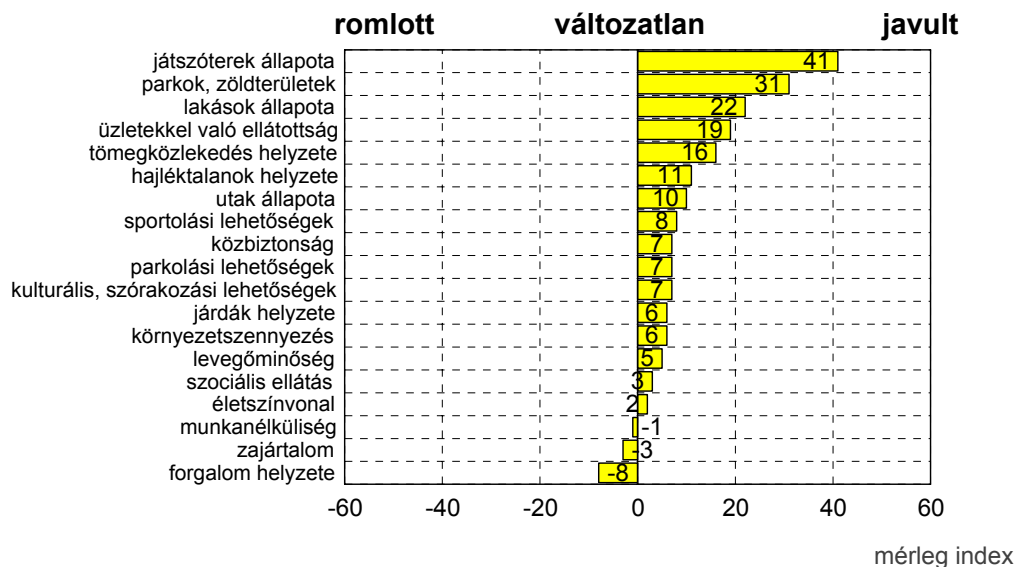
A panel lakótelepek helyzete a fehérvári városi átlaghoz képest (a válaszok százalékos megoszlása és mérleg-indexe)

	jobb %	ugyanolyan %	rosszabb %	Mérleg-index pontszám
munkanélküliség	6	77	17	-10
közbiztonság	17	70	13	5
lakások állapota	21	69	10	10
hajléktalanok	19	69	12	7
parkok, zöld területek állapota	31	60	9	23
tömegközlekedés helyzete	24	70	6	17
parkolási lehetőségek	20	58	22	-1
zajártalom	14	67	19	-5
levegőszennyezettség	15	75	10	4
utak állapota	15	78	7	8
járdák állapota	14	79	7	7
környezetszennyezés	9	85	6	3
üzletekkel való ellátottság	21	62	17	3
kulturális, szórakozási lehetőségek	16	68	16	0
sportolási lehetőségek	24	61	15	9
szociális ellátás	14	78	8	6
az emberek életszínvonala	12	82	6	6
a játszóterek állapota	35	57	8	26
a forgalom helyzete	12	74	14	-3

Néhány területen a negatív eltérést érzékelők aránya meghaladja a pozitív választ adók arányát, így a mérleg-index is negatív tartományba került. Különösen sokan mondták hogy a lakótelep az átlagnál rosszabb helyzetben van a munkanélküliség (-10 pont) tekintetében. A legtöbb területen azonban a válaszadók többsége a városi átlaghoz hasonlóan ítélte meg a szűkebb lakókörnyezete helyzetét.

Az egyes területeken bekövetkezett változásokat részleteiben is vizsgáltuk. Ezek alapján kiderült, hogy a legnagyobb kihívást a forgalom mérséklése, a zajártalom csökkentése és a foglalkoztatás bővítése jelenti, ezen területeken 2002 óta kifejezett romló tendenciát érzékel a többség. Ugyanakkor határozottan és egyértelműen javult a játszóterek állapota, a parkok, zöld területek állapota lakások állapota, az üzletekkel való ellátottság és a tömegközlekedés helyzete.

Hogyan változott a helyzet az alábbi területeken 2002 óta a lakótelepeken?

A városrész különböző kerületei között meglévő területi egyenlőtlenségek hatással vannak a lakosok problématudatára és városrészi problémák megítélésére. Érdeemes megnézni, hogy az életkor mentén ki hogyan vélekedik a különböző problématerületeken végbement változásokról. Az alábbi táblázatban a legnegatívabb és legpozitívabb véleményeket külön is kiemeltük.

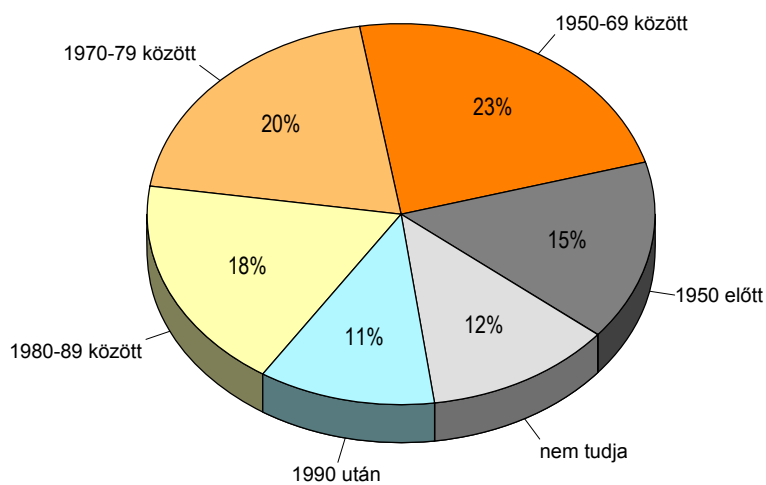
**2002 óta a különböző területeken végbement változás megítélése mérleg indexen
az életkor mentén**

	18-29 évesek	30-44 évesek	45-59 évesek	60 év felettek
munkanélküliség	-16	-9	-11	-6
Közbiztonság	0	7	2	7
lakások állapota	19	8	6	10
Hajléktalanok	10	8	3	9
parkok, zöld területek állapota	17	25	31	17
tömegközlekedés helyzete	19	19	12	20
parkolási lehetőségek	-6	0	4	-5
Zajártalom	-6	-6	-8	-2
levegőszennyezettség	12	3	2	2
utak állapota	5	19	-1	7
járdák állapota	5	11	8	3
környezetszennyezés	4	2	1	6
üzletekkel való ellátottság	4	5	4	1
kulturális, szórakozási lehetőségek	-3	-1	-6	8
sportolási lehetőségek	7	11	1	16
szociális ellátás	5	4	7	8
az emberek életszínvonala	6	10	-3	12
a játszóterek állapota	28	31	28	17
a forgalom helyzete	-5	-3	-4	0

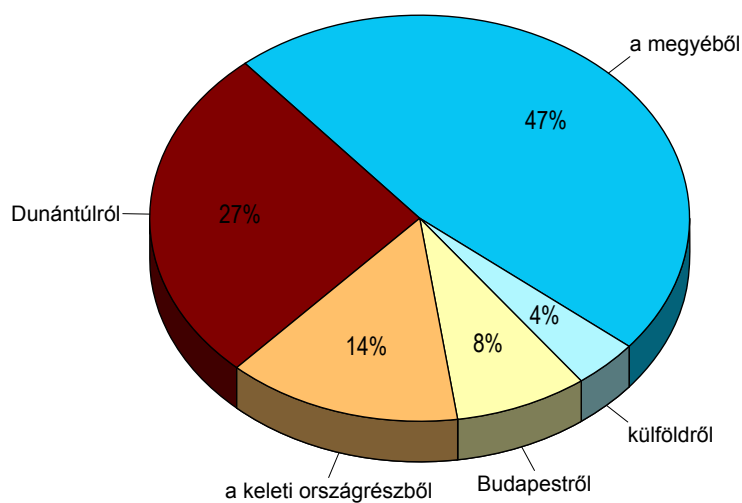
3. Lakókörnyezet és migráció

A panellakásban élők kétharmada a városban született, 33 százalékuk később költözött be. Utóbbiak 15 százaléka még az 50-es évek előtt (többségük a háború előtt), 23 százalékuk a 1950 és 1969 között, egyötödük 1970-79 között, 18 százalékuk pedig a nyolcvanas években telepedett le Székesfehérváron. A nem itt születettek közül minden tizedik 1990 után jött a városba. A beköltözők fele értelemszerűen a környező településekről, Fejér megyéből származik, 27 százalékuk a Dunántúl valamelyik településéről, 14 százalékuk viszont az ország keleti feléből jött a városba.

Melyik évben költözött a városba?

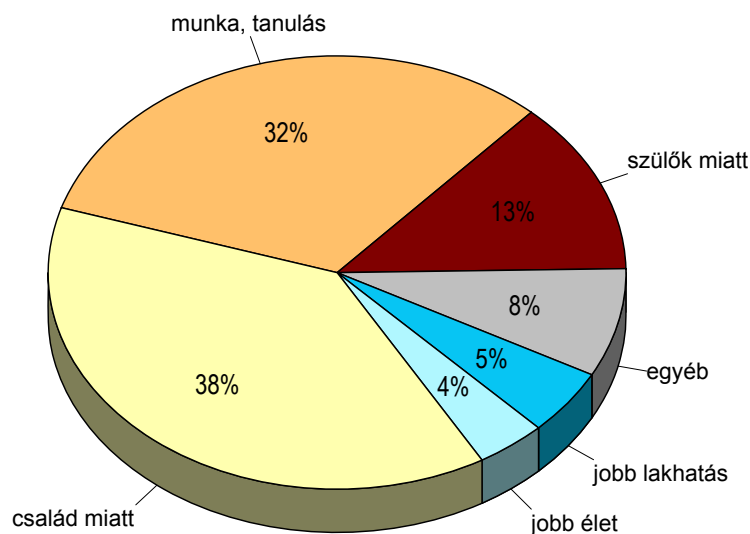
Mely településről költözött a városba?

Kíváncsiak voltunk arra is, hogy hol élnek közeli hozzátartozóik a megkérdezetteknek. Természetesen a legtöbben Székesfehérvárt jelölték meg (60 százalék), illetve a megye más településeit (23 százalék), néhányuknak Budapesten (3 százalék), és a Dunántúl más részein élnek rokonaik (5 százalék). A megkérdezett panellakók közül csupán 2 százalékának él családtagja Magyarországon kívül.

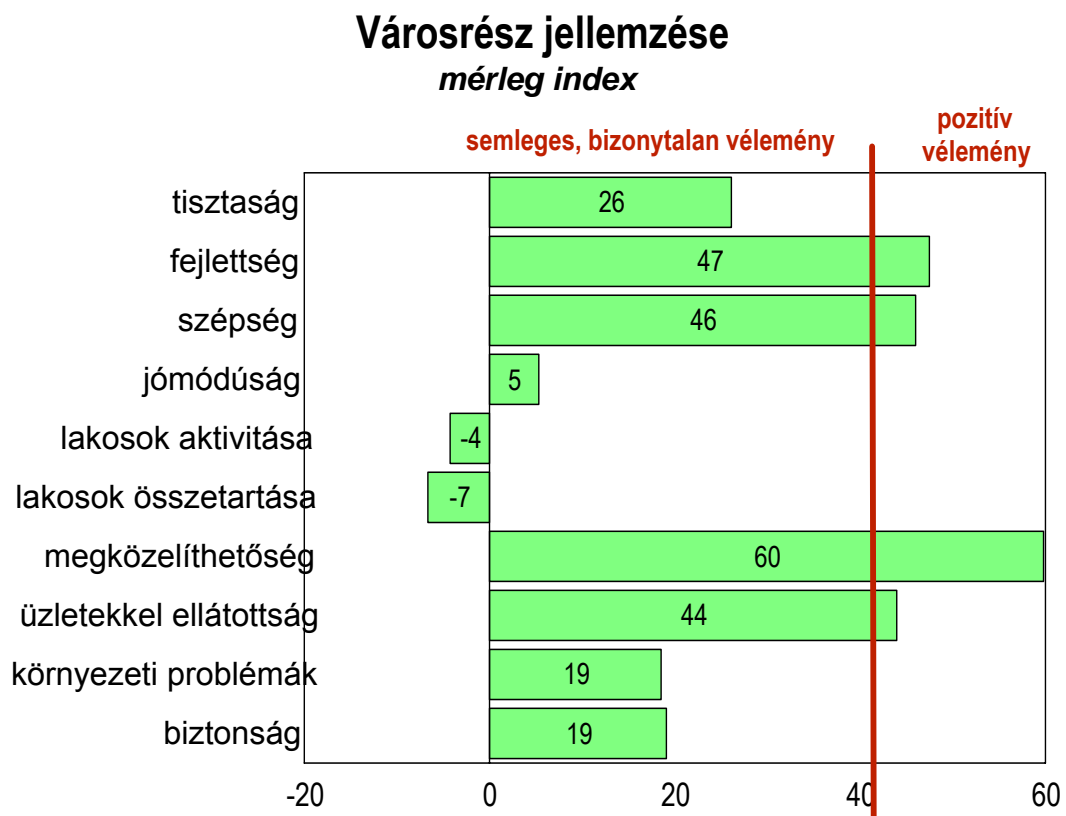
A betelepülés okait firtatva kérdeztük a nem őslakos fehérváriakat, minek köszönhető az, hogy Székesfehérvárt választották. Az okok, amelyek vezérelték őket nem különösebben meglepőek, sokan nem is a munka, hanem a hagyományosan szoros családi kapcsolatok miatt hagyták el korábbi lakhelyüket Fehérvárt választva. Másodsorban a munkalehetőség és a tanulás vonzotta az ide költözőket, harmadsorban pedig szintén a család, pontosabban még gyerekként a szülők beköltözése nyomán kerültek ide. A jobb életfeltételek, vagy a jobb lakhatási feltételek csak 4-5 százalékuknál játszottak elsődleges szerepet ebben a döntésben.

Miért költözött ide?

A lakókörnyezet tisztasága, fejlettsége, megközelíthetősége fontos tényezője annak, hogy a megkérdezettek mennyire szeretnek az adott városrészben élni. Városfejlesztési és politikai szempontból fontos, hogy a lakosok milyen véleménnyel vannak saját városrészükről, hiszen az így kialakított vélemény formálja az egész városról alkotott képüket is. Ha jól érzik magukat saját kerületükben, akkor nagy valószínűséggel a város más részeiről sem lesznek negatív véleménnyel.

A panellakásokban élők véleményét egy mérleg indexre vetítve¹ három eredmény emelkedik ki mind közül. A megkérdezettek legtöbbször szerint lakókörnyezete fejlettnak (+47), és szépnek (+46) mondható, valamint a városrész jól megközelíthető (+60). A fentiekhez sorolható még az üzletekkel való ellátottság dimenziója (+44 pont) is, ami szintén elégedettséget takar. A tisztasággal már kevésbé elégedettek a lakosok (+26), ez az érték is, mint ahogy a környezeti problémák veszélye (+19) és a biztonság (+19) sem közelíti meg a pozitív vélemény határát. A jómódúság szintén nem jellemző, a megkérdezettek véleménye szerint szomszédaik nem nevezhetők gazdagnak, nem élnek kiemelkedően jó életszínvonalon.

Az eredményekből jól látszik, a városrészi problémák egyik forrása jól láthatóan a lakók. Mind az aktivitás (-4), mind az összetartás (-7) „0” érték alá került, ez immár hagyományosan az egész

országot jellemző politikai széthúzás eredményének is tekinthető, azonban lehet, hogy a civil szervezeti aktivitás nem éri el azt a szintet, amely kezelni tudná a lakosság aktivitási és közösségi szintjének drámai süllyedését.

A további elégedettség vizsgálathoz a fenti itemekből készítettünk egy általános elégedettségi mutatót. Azt számoltuk ki, hogy a felsorolt tíz dimenzióból hányat értékelték pozitívan az egyes válaszadók, az így kapott skála tehát 1-10-ig terjed, ahol a magasabb érték nagyobb mértékű elégedettséget mutat. Ennek segítségével ki tudjuk deríteni, hogy a melyek azok a rétegek, akik elégedettebbek saját helyzetükkel, és melyek azok, akik kevésbé.

Az eredmények azt mutatják, hogy akik szeretnek panellakásban lakni, azaz a többség, azok kritikusabbak környezetükkel, városrészükkel szemben, furcsamód viszont azok, akik egyáltalán nem szeretik a panelt, elégedettebbek a városrészrel. Felfedezhető tehát az érzelmi kötődés hatása is. Iskolai végzettség tekintetében az érettségizettek, a válaszadók zöme a legelégedettebb, az ő index értékük emelkedik ki. A család anyagi helyzetét vizsgálva viszont szignifikáns különbségek fedezhetők fel az egyes csoportok között. Érdekes módon a leggazdagabb és a legszegényebb háztartások a legelégedettebbek, előbbieket valószínűsíthetően a problémák sorában környezetük állapotát hátrébb sorolják. Mászt mutat viszont a háztartás anyagi helyzetének vizsgálata. Mint az várható volt, a leggazdagabbak a legelégedetlenebbek környezetükkel, ugyanis életminőségük emelkedésével a városrészrel szemben támasztott igényeik is jelentősen megnövekednek.

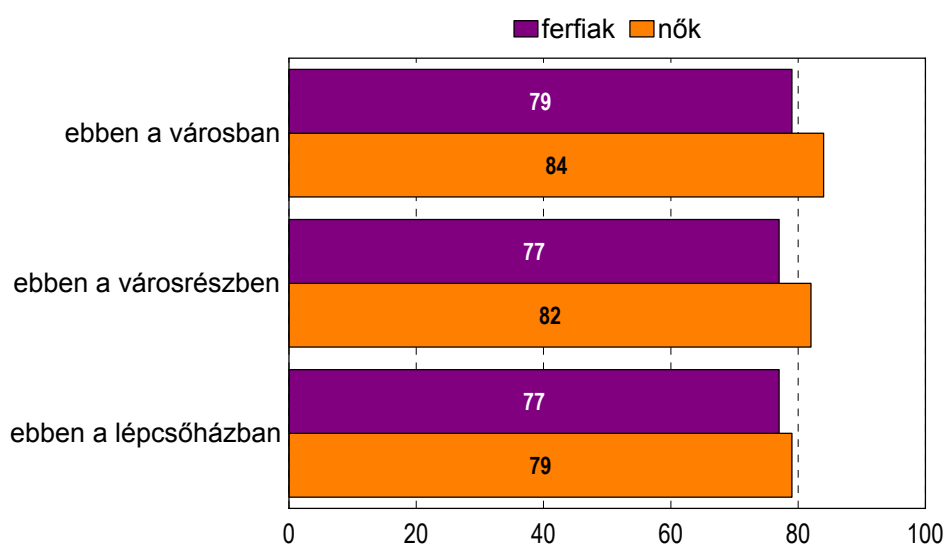
Általános városrészrel való elégedettségi index

		Index érték
Szeret panellakásban lakni	<i>Egyáltalán nem</i>	5,3204
	<i>Inkább nem</i>	4,5120
	<i>Inkább igen</i>	4,2276
	<i>Teljes mértékben</i>	4,0429
Iskolai végzettség	<i>8 általános</i>	4,1173
	<i>Szakmát szerzett</i>	4,5334
	<i>Érettségizett</i>	5,0162
	<i>Diplomás</i>	4,3598
Család anyagi helyzete	<i>Anyagi gondokkal gyakran küzdök</i>	5,0665
	<i>Néha nélkülözők</i>	4,3157
	<i>Ügyes beosztással jól kijönnek</i>	4,4791
	<i>Gond nélkül élnek</i>	5,8015
Háztartás havi gazdálkodása	<i>50-100 ezer Ft</i>	4,3595
	<i>100-150 ezer Ft</i>	4,1082
	<i>150-200 ezer Ft</i>	4,9331
	<i>200-300 ezer Ft</i>	2,8675
Átlag		4,2918

¹ A mérleg index értéke +100 és -100 között mozoghat. A mérleg index sajátossága, hogy van egy olyan sáv, általában a +40 és -40 közötti, amely se nem negatív, se nem pozitív eredményt nem mutat, egyfajta köztes menekülésnek tekinthető. Az ebbe a sávba eső értékek ezért inkább bizonytalanságot mutatnak, semmint karakterisztikus véleményt.

A várossal való elégedettséget egy egyszerű százfokú skálával is megvizsgáltuk, arra voltunk kíváncsiak, hogy van-e különbség a város, városrész, és a szűkebb környezet (lépcsőház) megítélése között. Az eredmények azt mutatják, hogy nincs különbség a város megítélése, és a városon belüli lakhely, lakókörnyezet között. Százfokú skálán egyaránt 80 pont körüli értéket kapott mind a három dimenzió. A különböző háttérváltozók közül egyedül a nemek között fedezhető fel minimális mértékű szignifikáns különbség, azonban ez is csupán a város és a városrész megítélésében, a lépcsőházankénti vizsgálatban ez a különbség természetesen már nem áll fenn.

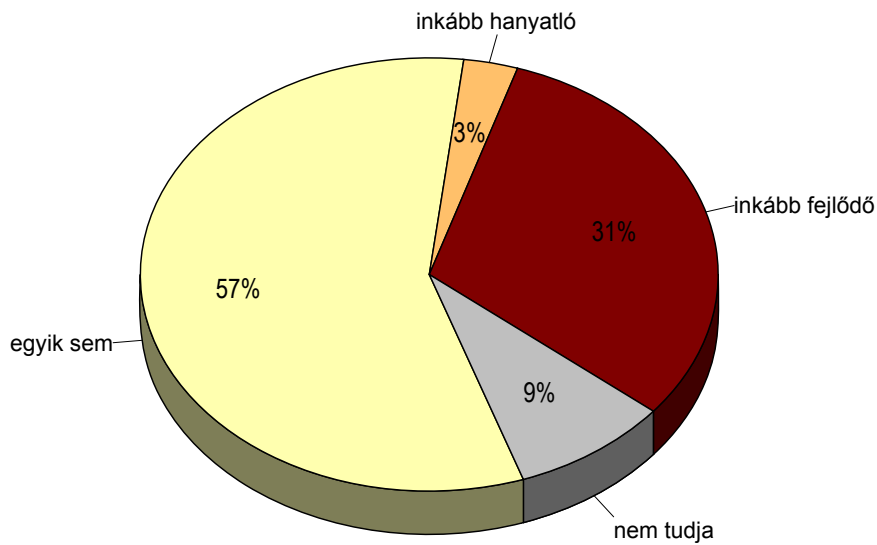
Mennyire szeret ebben a városban lakni?

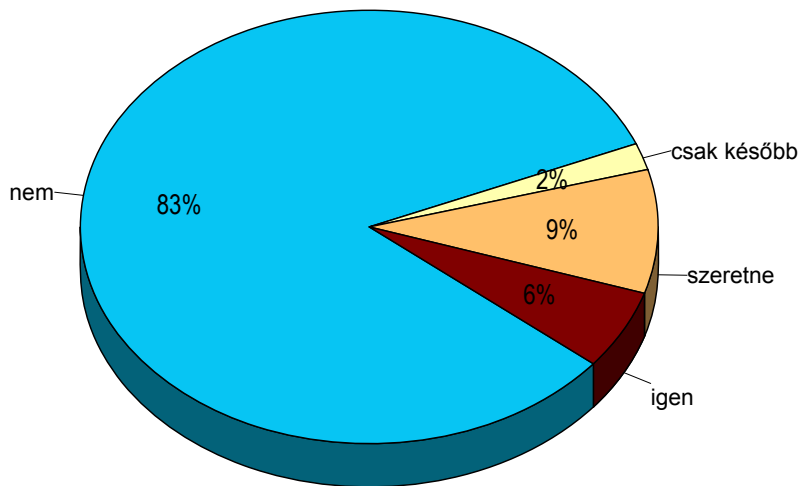
A városrész fejlettségének mérésére a lakosokat kérdeztük meg arról, hogyan látják, mennyire nevezhető fejlődőnek, vagy hanyatlónak az a városrész, amelyben jelenleg is élnek. A lakosok többsége szerint (57 százalék) a város se nem fejlődő, se nem hanyatló, ugyanakkor nagyon kevesen állították azt, hogy inkább hanyatló (3 százalék), a megkérdezettek harmada inkább fejlődőnek tekinti.

Az elköltözési hajlandóság a megkérdezettek körében viszonylag alacsony, 17 százalékuk szeretne valamikor elköltözni, 6 százalék biztosan, 9 százalék pedig csak akkor, ha lehetősége nyílna rá, 2 százalékuk majd valamikor később, nem meghatározható időn belül. A megkérdezettek 83 százaléka egyáltalán nem vágyódik el lakóhelyéről, ami a korábbi, a városrészszel, életkörülményekkel kapcsolatos elégedetlenséget tekintve meglepő eredmény. Ha viszont a válaszadók anyagi lehetőségeit, jövőjük tervezhetőségét vesszük alapul, akkor a magyarázat egyszerű, nincsenek meg számukra a megfelelő feltételek ahhoz, hogy elköltözzenek, éppen ezért nem is tekintik opcionális lehetőségnek.

Ön szerint ez a városrész inkább fejlődő vagy inkább hanyatló?

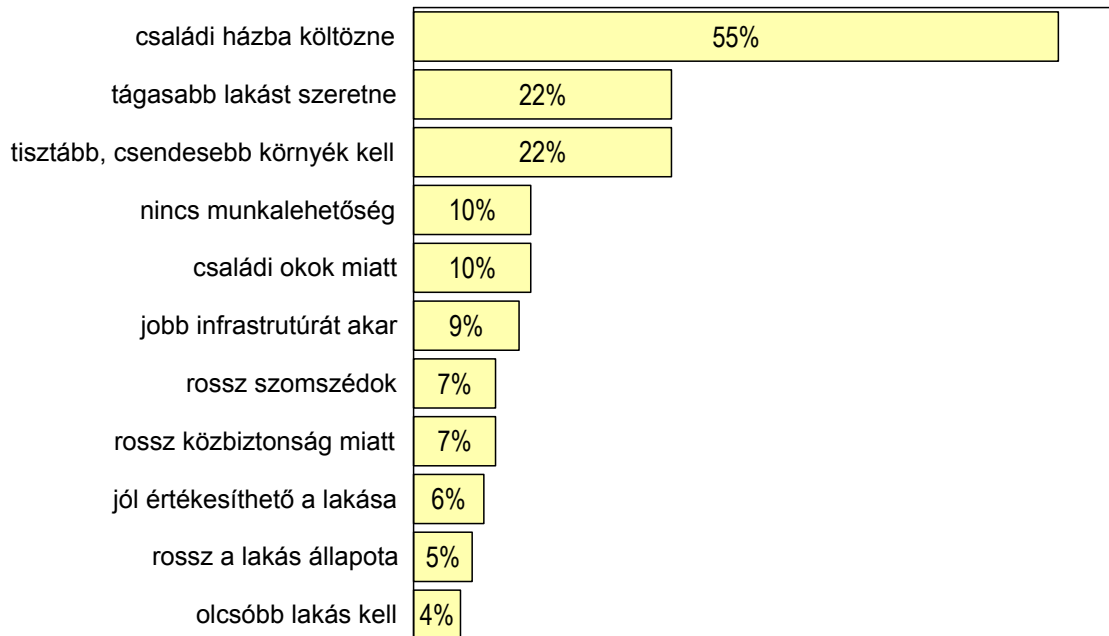
Tervezi-e, hogy elköltözik?

A válaszadók kevesebb, mint ötöde, akik viszont el fognak, vagy el akarnak költözni elsősorban a lakás miatt teszik ezt, 55 százalék családi házba, 22 százalék pedig nagyobb, tágasabb lakásba költözne. Minden tizedik elköltöző említette a munkalehetőség hiányának problémáját, illetve a családi, személyes okokat, amelyek miatt költözni kényszerül. 9 százalékuk említette azt is, hogy jobb infrastruktúrával rendelkező környékre szeretne menni, míg 7 százalék nevezte meg költözése okaként

a barátságtalan szomszédokat és a rossz közbiztonságot. A lakás értékesíthetősége csupán 6 százalékuknál volt szempont, míg a lakás rossz állapota és fenntarthatósága csupán 4-5 százalékuknál.

Miért költözne el?

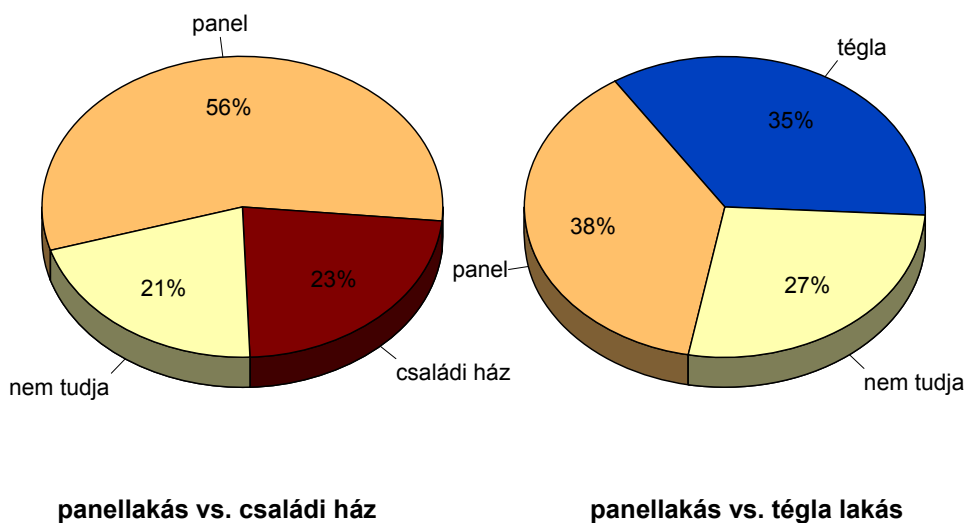
"igen" válaszok százalékos aránya

A teljes problémakör megvilágításához mindenképpen hozzátartozik az is, hogy mi a céljuk az elköltözni vágyóknak, hova szeretnének menni. Mint az már az elköltözés okánál világossá vált, sokan nagyobb lakásba, kényelmesebb környezetbe költöznének, azonban a várost nem szívesen hagynák el. A megkérdezettek 67 százaléka a városban maradna, fele (47 százalék) elsősorban a városon belül más környékre, kizárólag nem panellakásba költözne, 20 százalékuk viszont akár egy másik panellakásba is szívesen menne. Vonzóak még a közeli községek, 16 százalék tervezi az odaköltözést, nyilván ebben az esetben szintén családi házas környezetbe. A többi válaszadó Budapestre, a megyén belül más városba, külföldre, vagy a megyén kívül más községbe költözne el.

HOVA KÖLTÖZNE	SZÁZALÉKOS ARÁNY
a városon belül más környékre (NEM panellakásba)	47
a városon belül más környékre (panellakásba)	20
közeli községbe	16
Budapestre	5
megyén belül más városba	3
külföldre	2
más községbe	2
nem tudja	5

A panelban lakókat megkérdeztük arról is, hogy szerintük milyen típusú lakásban „olcsóbb az élet”, azaz a panellakáshoz viszonyítva olcsóbb, vagy drágább egy azonos alapterületű családi ház, vagy téglalapépületben lévő lakás. A válaszadók kb. negyede nem tudott válaszolni, azonban a panellakás és családi ház viszonylatban a többség (56 százalék) úgy gondolja, hogy a panel az olcsóbb, míg a panel és téglalakás relációban már nagyjából megegyezők a válaszok, 35 százalékuk állítja azt, hogy a téglalakás az olcsóbb, míg 38 százalékuk szerint a panellakások rezsijén lehet több pénzt megspórolni.

Melyiknek nagyobb az átlagos rezsije?

4. Civil aktivitás

A lakosok civil szervezetekkel való kapcsolatát és potenciális civil aktivitást megvizsgálva kíváncsiak voltunk arra, hogy milyen civil szervezetekről hallottak egyáltalán Székesfehérváron. Majdnem minden hatodik ember tudott csak valamilyen módon értékelhető választ adni a kérdésre – itt is főleg a középkorú nők-, 83 százalék nem tudott egy szervezetet sem felsorolni. A kérdésre adott válaszokból kitűnik, hogy az emberek fejében inkább a civil szervezetek tevékenységi területei vannak meg, mint konkrét civil szervezetek, amelyekből név szerint csak egyet tudtak említeni (azt is nem teljesen jól). A nagycsaládosokról, nyugdíjas, környezetvédelemmel kapcsolatban valószínűleg több hír jelenik meg a helyi sajtóban, ennek köszönhető, hogy ezeket a területeket említették, ha nem is nagy számban.

Megnevezés	Említések száma
Nagycsaládosok	16
Nyugdíjas	10
Környezetvédelem	5
Csökkent munkaképességűek	3
Hajléktalanokért	3
Városgazdálkodás, városszépítő	3
Munkanélküliek	2
Alkoholistákat segítő, drogosokat segítő	2
Álláskeresés	1
Állatvédők	1
Beteg gyerekekért tevékenykedő	1
Caritas	1
Egyedülállókat támogató	1
Esélyegyenlőség	1
Fehérvár ifjúságáért	1
Fehérvárért	1
Gaja Természetvédelmi Egyesület	1
Gyermek Alapítvány	1
Horgászegyesület	1
Iskolák	1
Kisebbségi	1

Helyi civil szervezetet bármilyen formában nagyon kevés ember támogatta az elmúlt öt évben. Önkéntes munkát illetve készpénzzel való támogatást a célcsoport csupán 3 százaléka nyújtott fehérvári szervezetnek, legtöbben (7 százalék) adójuk 1%-ával támogatták őket. A kemény változók mentén nem mutathatók ki nagy különbségek.

A székesfehérvári panelben lakó emberek közül minden tizedik vállalna valamilyen civil szervezetben, egyesületben, alapítványban önkéntes munkát, inkább a magasabb iskolai végzettségű, jobb anyagi helyzetben lévő nők adtak pozitív választ erre a kérdésre. Ezek az emberek főleg

környezetvédelmi, városszépítő és állatvédő szervezetek munkáját segítenék szívesen, kevésbé a szociális, karitatív célokkal rendelkező, rászoruló (szenvedélybetegségekkel, egészségügyi gondokkal küzdő) embereken segítő egyesületeket, alapítványokat.

Bizalom-indexek

(százfokú skálán)

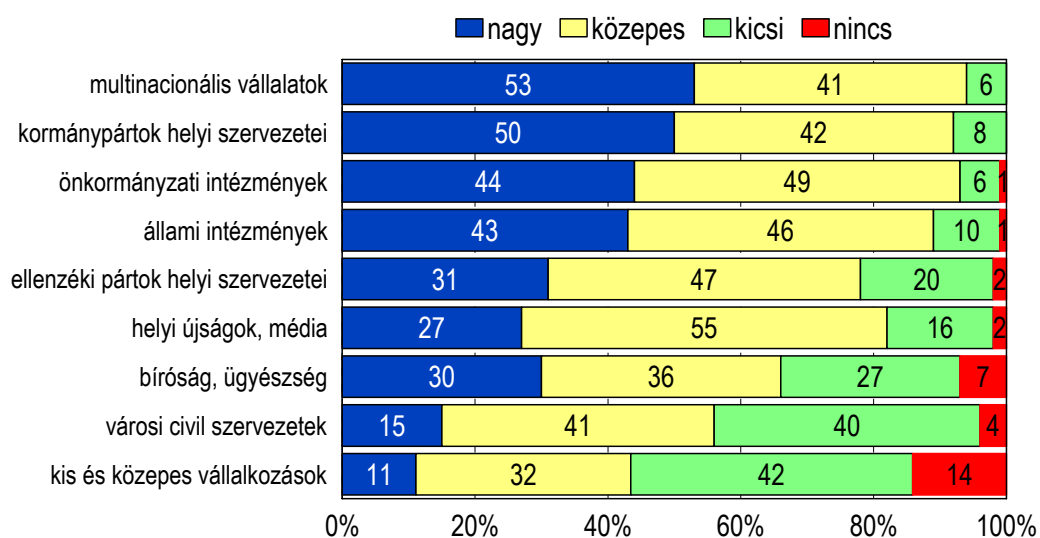
	1997. okt ² .	2002. szept.	2005. nov.
a város polgármestere	70	73	63
országgyűlési képviselője	47	62	52
városi rádiók	*	62	58
önkormányzati képviselője	51	61	52
városi televízió	60	61	58
a városi képviselőtestület	51	60	*
helyi újságok	60	59	59
helyi rendőrség	54	55	60
fehérvári civil szervezetek	*	53	55
polgárőrség	*	53	56
helyi polgári körök	*	47	50
pártok helyi szervezetei	25	43	36

	Bizalomindex (százfokú skálán)	Helyi demokrácia szempontjából a fontossága
a város polgármestere	64	82
városi bíróság	63	61
Polgármesteri Hivatal	63	77
Fejér Megyei Hírlap	61	61
városi rendőrség	60	57
Fehérvári Polgár	59	58
jegyző	59	65
Városi TV	58	60
városi rádiók	58	56
közigazgatási hivatalok	57	57
polgárőrség	56	49
helyi civil szervezetek	55	57
országgyűlési képviselője	52	76
önkormányzati képviselője	52	76
a városi kereskedők	51	28
helyi polgári körök	50	52

² Forrás: Marketing Centrum OPK, 1997. (n=1000 fő)

egyházak	48	39
gazdasági kamara	46	43
pártok helyi szervezetei	36	69
a lakosoknak	*	68
a multinacionális vállalatoknak	*	57

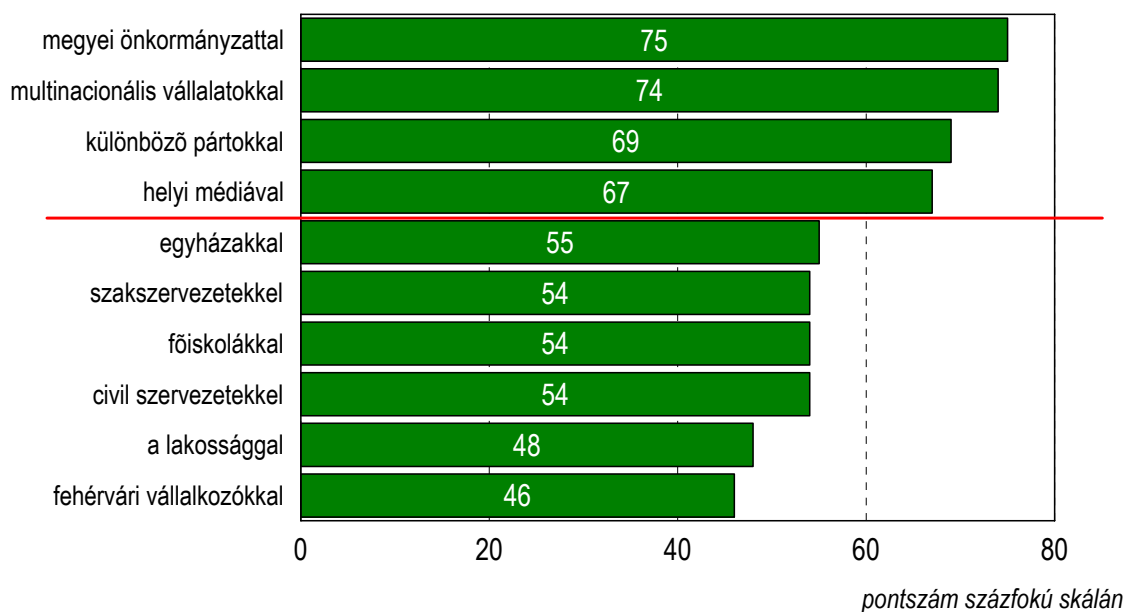
Az egyes szervezetek, intézmények vélt befolyása a város életére

Mennyire érzi magát tájékozottnak az alábbiak kérdéseiben....

	Tájékozottsági index (százfokú skálán)
A város politikai eseményeiről	35
A polgármester tevékenységéről	34
A város fejlesztési elképzeléseiről	31
A polgármesteri hivatal működéséről	29
Az önkormányzati rendeletekről	25
Az önkormányzati képviselője által végzett munkáról	22
A város költségvetési helyzetéről	20
A civil szervezetek munkájáról	15
A képviselők szerepvállalásáról a gazdasági életben (cégek, befektetések)	14
A képviselők szerepvállalásáról a civil szervezetekben (egyesület, alapítvány)	13

Az önkormányzat együttműködési készsége a lakosok szerint

Milyen érdekek mentén dolgoznak...

